

Osona, a l'expectativa de veure com afecta la ZBE de Barcelona en la qualitat de l'aire de la comarca

Els ambientalistes creuen que la mesura és "insuficient" i busquen sensibilitzar la societat

La boirina marró que planeja sobre Vic | ACN

Osona és un dels territoris de tot Europa on se supera més vegades els líndars que marca la normativa per ozó troposfèric (O₃). Només l'any passat es van superar en 41 ocasions. Les causes de la pol·lució són diverses, començant per una orografia que no hi juga gens a favor. Però no és només l'ozó troposfèric el que preocupa, que majoritàriament es dona a l'estiu, sinó també les partícules en suspensió o el benzopirè, que són més presents a l'hivern. Iniciatives com la posada en marxa de la Zona de Baixes Emissions a Barcelona (ZBE) es veuen amb bons ulls des del territori, perquè pretenen reduir la quantitat d'òxids - elements precursors de l'ozó troposfèric- que arriben a Osona a través de la marineda, però la prudència també fa estar a l'expectativa sobre en quin grau ajudarà a reduir els nivells. D'altra banda, els ambientalistes creuen que la mesura és "insuficient" i que la solució passa per una millor sensibilització de la societat perquè comenci a actuar.

Osona analitzarà l'impacte que té la Zona de Baixes Emissions (ZBE) que s'ha posat en marxa a Barcelona en la qualitat de l'aire de la comarca. Així ho ha explicat Margarida Feliu, responsable de l'àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat del Consell Comarcal d'Osona. Des de fa més d'un any, ja s'estan recollint dades que analitzen l'estat de l'aire que es respira i l'estudi que es presentarà al

mes de maig permetrà veure "l'abans i el després".

La pol·lució de Barcelona va estretament lligada amb la qualitat de l'aire d'Osona. L'ozó troposfèric és un contaminant secundari que es forma a l'atmosfera, però no hi ha cap agent que el produeixi. Es tracta d'òxids de nitrogen, que barrejats amb la radiació solar i amb compostos orgànics volàtils, formen l'anomenat ozó troposfèric. Pel que fa als òxids de nitrogen, provenen bàsicament de les combustions dels vehicles, vaixells i centrals elèctriques, mentre que els compostos orgànics volàtils poden provenir de l'activitat humana, però una bona part arriben de fonts naturals com la mateixa vegetació. La unió d'aquests dos factors, accentuats per una intensa radiació solar, formen l'ozó troposfèric.

El camí que recorre la C-17 des de Barcelona es converteix en l'autopista perfecta de transmissió cap a la Plana de Vic. De la cinquantena de municipis d'Osona, 26 són els més afectats, i són aquells que estan per sota dels 600 metres per sobre el nivell del mar.

Osona tirarà endavant el seu propi pla per revertir la situació

"El problema de la qualitat de l'aire a Osona ens preocupa i qualsevol mesura que es prengui a Barcelona o la seva conurbació que intenti millorar la qualitat de l'aire serà positiva", ha destacat Feliu. L'estudi que s'està duent a terme servirà per desenvolupar el Pla director de qualitat de l'aire a partir del qual es concretaran actuacions al territori per revertir la situació. En aquest sentit, restringir el pas d'alguns vehicles que volen accedir a la ciutat de Barcelona és una iniciativa que es veu bé des de la Plana de Vic, però Feliu pensa que Osona ha d'aplicar les seves pròpies mesures.

Cartells indicant la ZBE a Barcelona Foto: Paula Roque

Feliu ha destacat que també impulsaran una taula de diàleg amb l'àrea metropolitana de Barcelona

per analitzar conjuntament la situació. "Entenem que Barcelona també hauria de ser sensible quan a la Plana se superen els límits normatius", ha dit.

Mesures a curt termini

Entre les accions que té el Consell Comarcal a curt termini hi ha la posada en marxa d'unes rutes que uneixin els diferents municipis a peu o en bicicleta, que es presentarà el mes de març. Des de l'òrgan supramunicipal també s'oferirà als ajuntaments l'accés a la cooperativa Som Mobilitat. "Els ajuntaments podran compartir cotxe elèctric per anar a Barcelona o als Serveis Territorials a fer gestions o a exposar les seves demandes", ha explicat la responsable de Medi Ambient del Consell Comarcal. "Els 50 municipis d'Osona s'han de bellugar per aconseguir coses i els ho hem de posar fàcil", ha afegit. Feliu també ha explicat que es plantegen estudiar com fer "una mobilitat a demanda" perquè la gent depengui menys del vehicle privat.

Segons ha explicat Margarida Feliu, per fer front als alts nivells de benzopirè, un agent cancerigen que es crea a partir de males combustions d'alguns materials, també es fan campanyes periòdicament per recordar que a les llars de foc "no es pot cremar qualsevol cosa".

Recentment s'ha creat la Taula supramunicipal per la qualitat ambiental de la Plana de Vic amb l'objectiu de consensuar i impulsar mesures concretes per millorar l'aire. Aquesta taula, formada pels 26 ajuntaments de la Plana de Vic i el Consell Comarcal, es reunirà el mes de febrer per començar a treballar.

L'Ajuntament de Vic es comença a moure

Hi ha ajuntaments, com el de Vic, que ja han començat a treballar. Darrerament, l'Ajuntament de Vic, a proposta del grup municipal Capgirem Vic, ha aprovat per unanimitat una moció que demana l'ampliació del servei de bus entre la capital osonenca i Bellaterra. Com ja tenen altres municipis de la Catalunya Central, com Manresa o Igualada, els estudiants de Vic que van i venen cada dia de la Universitat Autònoma de Barcelona podrien passar a utilitzar el transport públic.

[noticia]62166[/noticia]

La regidora de Capgirem, Carla Dinarès, ha explicat que les estimacions són que cada dia 500 estudiants es desplacen de Vic cap a Bellaterra. Doncs bé, "si tots aquests estudiants, que es calcula que poden fer servir uns 80 cotxes passessin a l'autobús, la mobilitat i la qualitat de l'aire millorarien notablement".

Sensibilització per l'aire que es respira

"La societat cada vegada pren més consciència que cal començar a viure d'una altra manera", ha assenyalat Margarida Feliu. "L'emergència climàtica és un tema que ha vingut per quedar-se. Però en comptes de resignar-se i acostumar-nos-hi, hem de plantar cara i canviar els indicadors que tenim", ha destacat.

Fa gairebé mig any que a Osona ha nascut l'associació Osona Respira. Un grup de persones de diferents camps s'han unit preocupats per la superació dels nivells d'ozó troposfèric a la Plana de Vic aquest estiu. El seu portaveu, Xevi Mas, ha explicat que veuen bé la iniciativa de la Zona de Baixes Emissions, però creuen que no n'hi ha prou per revertir la situació. És "insuficient", apunta. Per exemple, ha destacat Mas, les previsions de reducció de l'òxid de nitrogen -agent precursor de l'ozó troposfèric- se situen "només" entre el 7 i el 15% el primer any. A més, tampoc veuen bé els límits que marca la llei espanyola, ja que els consideren "molt laxos" si es comparen amb les recomanacions que fa l'Organització Mundial de la Salut (OMS).

El portaveu d'Osona Respira, Xevi Mas, amb la bicicleta per anar d'un cantó a l'altre de la ciutat Foto: ACN

Per Osona Respira, l'emergència climàtica obliga a tothom a fer "alguna cosa". Segons Mas, això implica entendre que la contaminació "no només ve de Barcelona, sinó que a Osona també creem la nostra pròpia contaminació i l'hem de reduir". "No podem posar més excuses per actuar i ens hem de mentalitzar que primer hem de començar a fer la feina a casa, agafar més la bicicleta o el patinet i molt menys el cotxe". Segons Mas, s'estima que al voltant d'un 30 o un 40% dels òxids de nitrogen precursors de l'ozó troposfèric venen del trànsit rodat. D'aquí la importància de "reduir" la quantitat del trànsit.

Mas creu que en el cas de Barcelona, per exemple, per reduir aquest trànsit, l'Ajuntament i la seva conurbació haurien d'impulsar mesures "valentes". "Les mesures han de ser incòmodes", ha afegit. En aquest sentit, veurien molt positiva la instauració d'un peatge urbà per entrar a la ciutat de Barcelona o reduir l'espai per a vehicles en tota l'àrea metropolitana.

La boirina marró que cobreix la Plana de Vic en dies en què no hi ha boira ja comença a ser habitual a la comarca. Per revertir la situació, Osona Respira creu que cal actuar amb "celeritat" des de tots els fronts: l'administració, la societat, però també la comunitat mèdica. Un altre dels cavalls de batalla de l'associació osonenca és l'accés a la informació. "Hi ha un panell a la plaça de l'Estació de Vic que informa si s'estan superant els nivells que marca la normativa, però per exemple si es dona l'alerta a les 11 del matí, no s'avisava les escoles perquè no deixin sortir els nens i les nenes al pati. O altres vegades s'informa quan ja ha passat l'episodi", ha recriminat Xevi Mas demanant molta més coordinació entre les administracions.